

ส่วนที่ ๑ บทนำ

ความหมายของการติดตามและประเมินผล

การติดตาม (Monitoring) หมายถึง กิจกรรมที่ทำเพื่อแสดงให้เห็นว่าเกิดอะไรขึ้นในภาคปฏิบัติด้วยการติดตามและบันทึกผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายและเป้าหมายซึ่งกำหนดไว้ในแผนงาน การติดตามผลสามารถเตือนถึงแนวโน้มที่ไม่ต้องการได้ล่วงหน้า ซึ่งทำให้เห็นความจำเป็นในการดำเนินการแก้ไข

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การวิเคราะห์ผลที่ได้จากการติดตามผลระยะหนึ่ง เพื่อประเมินว่าความเปลี่ยนแปลง (ซึ่งเป็นผลจากการปฏิบัติ) ที่เกิดขึ้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนหรือไม่ ผลการประเมินอาจยืนยันว่า การเปลี่ยนแปลงเป็นไปในทิศทางเดียวกับที่กำหนดไว้ในแผนหรืออาจแสดงถึงความล่าช้าหรือผลกระทบข้างเคียง ซึ่งควรแก่การทบทวน การติดตามและประเมินผล จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับผู้บริหารที่จะได้ทราบถึงผลการปฏิบัติงานในช่วงเวลาที่ผ่านไป ซึ่งผลจากการติดตามและประเมินผล ตลอดจนข้อเสนอแนะที่ได้จะเป็นแนวทางที่ผู้บริหารจะนำไปปรับปรุงการบริหารงานในอนาคตได้เป็นอย่างดี

ความสำคัญของการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลเป็นเรื่องที่สำคัญมาก และเป็นหัวใจของการใช้แนวทางเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการบริหารจัดการ ซึ่งมีลักษณะของการปฏิบัติที่มีความต่อเนื่องการติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องจะมีประโยชน์ต่อองค์กรและผู้บริหาร ดังนี้

- ๑) สามารถเฝ้าดูความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อเปรียบเทียบกับสมมติฐานที่เคยตั้งไว้ในแผน
 - ๒) สามารถหาแนวโน้มจากตัวชี้วัด เพื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ และให้หลักสำหรับแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติได้ตามความจำเป็น
 - ๓) สามารถจัดทำระบบเตือนล่วงหน้า เนื่องจากได้เห็นถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้น
 - ๔) มีข้อมูลพื้นฐานสำหรับการประเมินว่า จะบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามแผนหรือไม่
- สำหรับการประเมินผลที่ได้จากการติดตามผลและระบุปัญหาพื้นฐาน ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลจากการดำเนินงาน โดยการประเมินผลจะเป็นการเปิดโอกาสให้ทบทวนว่า

- ๑) การปฏิบัติมีความเหมาะสมหรือไม่
- ๒) วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แต่แรก สมเหตุสมผลและสามารถบรรลุผลได้จริงหรือไม่
- ๓) สาเหตุที่ไม่สามารถบรรลุได้ตามเป้าหมาย
- ๔) ตัวชี้วัดที่นำมาใช้วัดความเปลี่ยนแปลงมีความเหมาะสมเพียงไร
- ๕) มีเรื่องอะไรที่ประสบความสำเร็จและควรสานต่อบ้างหรือไม่
- ๖) ได้เรียนรู้ปัญหาซึ่งอาจหลีกเลี่ยงได้ในอนาคต
- ๗) ควรปรับวัตถุประสงค์และเป้าหมายในแผนพัฒนาอย่างไร

ระเบียบ วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

๕.๑ ระเบียบที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

ระเบียบในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา มืองค์ประกอบที่ใช้ในการติดตามดังนี้

(๑) แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๒๘ โดยมีภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็น คณะกรรมการติดตาม

(๒) การบันทึกข้อมูลในแบบรายงาน ดังนี้

แบบที่ ๑ การกำกับกำกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบที่ ๒ แบบติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบที่ ๓/๑ แบบประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์

แบบประเมินคุณภาพของแผนพัฒนา

(แจ้งตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๐๖๐๐ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ เรื่อง แนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำและประสานแผนสามปีขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น)

แบบที่ ๓/๒ แบบประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของ อบต.หนองบัว

แบบที่ ๓/๓ แบบประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ

(แบบที่ ๑ - ๓/๓ แบบท้ายภาคผนวก)

(๓) การติดตามและประเมินผลด้วยระบบ e-plan (www.dla.go.th)

๕.๒ วิธีการในการติดตามและประเมินผล

วิธีการในการติดตามและประเมินผล มีวิธีการดังนี้

(๑) ติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓) และ แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒)

(๒) ระยะเวลาในการติดตามและประเมินผลมีรายไตรมาส ดังนี้

รายไตรมาส

(๑) ไตรมาสที่ ๑ (เดือน ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๕๙)

(๒) ไตรมาสที่ ๒ (เดือน มกราคม - มีนาคม ๒๕๖๐)

(๓) ไตรมาสที่ ๓ (เดือน เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๐)

(๔) ไตรมาสที่ ๔ (เดือน กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๐)

(๓) ดำเนินการตรวจสอบในระหว่างการดำเนินโครงการพัฒนาและกิจกรรมที่ดำเนินการจริง ทั้งหมดในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณนั้น ว่าสามารถเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ หรือไม่

(๔) สรุปผลการดำเนินโครงการในแผนพัฒนา ตามแบบในข้อ ๕.๑ (๒)

(๕) สรุปผลการประเมินความพึงพอใจตามแบบในข้อ ๕.๑ (๒)

(๖) เปรียบเทียบผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาละปีปัจจุบัน

(๗) เสนอแนะความคิดเห็นที่ได้จากการติดตามและประเมินผล

๕.๓) เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

แบบที่ ๑ การกำกับกำกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบที่ ๒ แบบติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบที่ ๓/๑ แบบประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์

แบบประเมินคุณภาพของแผนพัฒนา (แจ้งตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๐๖๐๐ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ เรื่อง แนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำและประสานแผนสามปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

แบบที่ ๓/๒ แบบประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของ อบต.

แบบที่ ๓/๓ แบบประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ

(แบบที่ ๑ - ๓/๓ แนบท้ายภาคผนวก)

ข้อมูลในระบบ e-plan www.dla.go.th